

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2016
SOCIAL ECOLOGY (I.D.S.) (Paper - II)
Sub. Code : 62317

Day and Date : Saturday, 19 - 11 - 2016

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct answer from following alternatives: [10]

- i) The _____ is the central concept of human ecology.
 - a) Institution
 - b) Crime
 - c) Social control
 - d) Social system

- ii) The growth rate of population is more in _____ continent
 - a) Africa
 - b) Asia
 - c) Europe
 - d) Australia

- iii) The _____ is the important cause of environmental degradation.
 - a) Forestation
 - b) Biodiversity
 - c) Agriculture
 - d) Increasing Population

- iv) The very little scope for specialization in _____ habitation.
- a) Tribal
 - b) Urban
 - c) Industrial
 - d) Modern
- v) Caste segregation prevail in _____ habitation
- a) Urban
 - b) Rural
 - c) Industrial
 - d) Tribal
- vi) In _____ habitation slum indicate as standard of living
- a) Urban
 - b) Rural
 - c) Tribal
 - d) Small
- vii) The 'Vashnovi' environmental movement launched in _____ state
- a) Haryana
 - b) Maharashtra
 - c) Rajasthan
 - d) Punjab

- viii) _____ was the leading personality in 'Narmada Bachao Andolan'
- Sundarlal Bhahuguna
 - Megha Patkar
 - Rajendar singh
 - Hardik Patel
- ix) In 1986 _____ Act was come in to exist.
- Sound Pollution
 - Forest
 - Factory
 - Environment
- x) The _____ day, observed as a 'World Population Day'
- 10th December
 - 11th July
 - 5th June
 - 8th march

Q2) Answer the following questions in detail:

- a) Explain the relation between population growth and degradation of environment. [10]

OR

Elucidate the nature of 'Rural Settlement'.

- b) Explain the measures to control 'Global Warming'. [10]

OR

Elucidate the role of NGO's in environment protection.

Q3) Write short notes on any four of the following.

[20]

- a) Subject matter of Human ecology
- b) Tribal settlement
- c) Causes of global warming
- d) Chipko Movement
- e) Forest Conservation Act 1980
- f) Narmada Bachav Andolan

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील पर्याया पैकी योग्य उत्तर निवडा.

[10]

i) मानव परस्थितीशास्त्राची ही प्रमुख संकल्पना आहे.

अ) संस्था

ब) गुन्हा

क) सामाजिक नियंत्रण

ड) समाज व्यवस्था

ii) लोकसंख्या वाढीचे प्रमाण खंडात अधिक आहे.

अ) आफ्रिका

ब) आशिया

क) युरोप

ड) ऑस्ट्रेलिया

- iii) पर्यावरण न्हासाचे हे एक महत्वाचे कारण आहे.
- अ) वनीकरण
 - ब) जैवविविधता
 - क) शेती
 - ड) वाढती लोकसंख्या
- iv) विशेषीकरणास फार कमी वाब वस्तीस्थानामध्ये असतो.
- अ) आदिवासी
 - ब) नागरी
 - क) औद्योगिक
 - ड) आधुनिक
- v) जातीवर आधारित विभक्तीकरण वस्तीस्थानामध्ये आढळते.
- अ) नागरी
 - ब) ग्रामीण
 - क) औद्योगिक
 - ड) आदिवासी
- vi) रहानीमानाचे 'झोपडपट्टी' हे निर्देशक वस्तीस्थानामध्ये असते.
- अ) नागरी
 - ब) ग्रामीण
 - क) आदिवासी
 - ड) लहान

vii) राज्यात 'वैष्णोवी पर्यावरण चळवळची' सुरवात झाली.

अ) हरियाना

ब) महाराष्ट्र

क) राजस्थान

ड) पंजाब

viii) 'नर्मदा बचाव आंदोलनतील' या आघाडीच्या व्यक्ती होत्या.

अ) सुंदरलाल बहुगुणा

ब) मेघा पाटकर

क) राजेंद्र सिंग

ड) हार्दिक पटेल

ix) 1986 मध्ये कायदा अस्तित्वात आला होता.

अ) ध्वनी प्रदूषण

ब) जंगल

क) कारखाना

ड) पर्यावरण

x) हा दिवस 'जागतिक लोकसंख्या दिन' म्हणून पाळला जातो.

अ) 10 डिसेंबर

ब) 11 जुलै

क) 5 जून

ड) 8 मार्च

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

अ) लोकसंख्याबाढ आणि पर्यावरणाचा न्हास यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. [10]

किंवा

‘ग्रामीण वस्तीस्थानाचे’ स्वरूप विषद करा.

ब) जागतिक तापमान नियंत्रणावरील उपाय स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पर्यावरण संरक्षणातील स्वयंसेवी संस्थाची भूमिका विषद करा.

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही चारांवर टीपा लिहा. [20]

अ) मानव परस्थितीशास्त्राचा अभ्यास विषय

ब) आदिवासी वसतीस्थान

क) जागतिक तापमानाची कारणे

ड) चिपको आंदोलन

इ) 1980 चा वनसंवर्धन कायदा

फ) नर्मदा बचाव आंदोलन

